

สายใยครอบครัว

จัดทำโดย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสีซัด
อำเภอสีซัด ตำบลสีซัด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครอบครัวจะมีลักษณะ ดังนี้

•ประกอบด้วยคนมากกว่า 1 คนขึ้นไป ที่มีความผูกพันกันสัมพันธ์กันทางสายโลหิตหรือกฎหมาย

• ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆในสังคม

• สมาชิกในครอบครัวจะมีบทบาทตามที่สังคมให้ความหมาย เช่น บิดา มารดา บุตร เป็นต้น

ความสำคัญของครอบครัว

ครอบครัวเป็นการรวมตัวของบุคคลที่มีความรัก ความผูกพันกัน มีปฏิสัมพันธ์กันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่เล็กที่สุดแต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยสังคมแรกที่หล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัวให้การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ครอบครัวเป็นแหล่งผลิตคนเข้าสู่สังคมสังคมจะดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมสั่งสอน หล่อหลอมพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความรู้สึก เรียกโดยรวมว่า ช่วยหล่อ

หลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ สร้างและพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในสังคม

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงในสังคมส่งผลให้สภาพครอบครัวไทยในอดีตเปลี่ยนแปลงไป เช่นเดียวกัน กล่าวคือครอบครัวปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) จะมีเฉพาะสามี ภรรยา บุตร และอาจมีผู้ช่วยทำงานบ้าน พ่อแม่ลูก ไม่ค่อยมีความใกล้ชิดกันมากนัก เพราะจะต้องออกไปหารายได้นอกบ้าน มาช่วยจุนเจือครอบครัว ลูกต้องจ้างคนอื่นเลี้ยง หรือให้ญาติดูแล หรือต้องฝากเข้าโรงเรียนก่อนวัยเรียน การไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องน้อยลง

ความผูกพัน ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัวลดลง สิ่งแวดล้อมภายนอกคือ “กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญมากกว่าครอบครัว” ถ้าได้ไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่ไม่ดีเป็นคนเลวร้าย ปัญหาอื่นๆ อาจตามมา เช่น ติดการพนัน ยาเสพติด

สภาพที่เกิดขึ้นเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึง “ความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว” ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ ความแตกแยกของพ่อแม่ในการครองชีวิตคู่ความไม่สนใจ ใส่ใจดูแลลูก การทุ่มเทให้กับการทำมาหากิน หรือสิ่งอื่นๆ มากกว่าลูก

ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เด็กในครอบครัวรู้สึกขาดความมั่นคง ขาดความรักความอบอุ่น และขาดรูปแบบที่เหมาะสมที่จะยึดเป็นแนวทางได้ ทำให้เด็กมีโอกาสง่ายต่อการเดิน “หลงทางชีวิต”ครอบครัวจึงเป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุดในการสร้างรากฐานอนาคตให้กับมวลสมาชิก ซึ่งสมาชิกของครอบครัวจะมาเป็นสมาชิกของสังคมต่อไป

หน้าที่ของครอบครัว

1. ตอบสนองความต้องการด้านร่างกาย โดยจัดหาสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า เป็นต้น รวมทั้งการดูแลสุขภาพเมื่อจำเป็น

2. ตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ โดยการให้ความรักความเอาใจใส่ให้แก่สมาชิกในครอบครัว ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่นใจ มั่นใจ มีคุณค่าในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีบุคลิกภาพมั่นคง เนื่องจากได้รับความรักความอบอุ่นตอบสนองความต้องการด้านจิตใจและอารมณ์อย่างเหมาะสม

3. เลี้ยงดู อบรมสมาชิก ให้สามารถเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมเป็นคนดีของสังคม โดยการอบรมสั่งสอนให้คำแนะนำดูแลความประพฤติของสมาชิก

4. สืบเชื้อสายหรือการผลิตสมาชิกใหม่ เป็นผู้สืบสกุลให้แก่สังคม ครอบครัวมีบทบาทสร้างสมาชิกใหม่ที่มีคุณภาพสู่สังคม

5. สร้างฐานะทางเศรษฐกิจและสถานภาพของสังคม โดยการเตรียมสมาชิกที่

อยู่ในวัยอันสมควรได้เข้าสังคม และสนับสนุนให้สมาชิกของครอบครัวมีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมีผู้นำครอบครัวที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพสุจริตและรู้จักเก็บออมเงิน เพื่อให้มีฐานะมั่นคงอยู่อย่างมีความสุข มีสภาพทางสังคมที่ดี

บทบาท หน้าที่ของสถาบันครอบครัวที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว

1. บทบาท หน้าที่ในการกำหนดสิทธิของบุคคล ชายหรือหญิง เมื่อแต่งงานอยู่กินถูกต้องตามกฎหมาย

2. บทบาท หน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่สมาชิกภายในครอบครัว การที่ชายและหญิงแต่งงานกันตามกฎหมายย่อมต้องอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว

3. บทบาท หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอน สมาชิกที่เกิดขึ้นในครอบครัว และถ่ายทอดความรู้และจัดหาที่เล่าเรียนให้แก่บุตร

4. หน้าที่ในการกำหนดสถานะทางสังคมให้แก่บุตร เมื่อบุตรเกิดมาในครอบครัวสถานภาพเบื้องต้น ได้แก่ การกำหนดเชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น

ความหมายของครอบครัว

ครอบครัว หมายถึง การอยู่ร่วมกันของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิก ซึ่งมีความสัมพันธ์กันผูกพันกัน เช่น ความสัมพันธ์ทางสายเลือด หรือการรับเป็นบุตรบุญธรรม สมาชิกที่มีความสัมพันธ์กันและมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน เช่น เป็นบิดา เป็นมารดา เป็นสามีหรือภรรยา หรือเป็นบุตร ฯลฯ ซึ่งสมาชิกเศรษฐกิจศาสตร์แห่งประเทศไทยได้ให้ความหมายของครอบครัวในเชิงสหวิทยาการดังนี้ (รุจา ภูไพบูลย์ , 2537 : 1-4)

1. ด้านชีววิทยา ครอบครัวหมายถึงกลุ่มคนที่มีความผูกพันทางสายโลหิต

2. ด้านเศรษฐศาสตร์ ครอบครัวหมายถึง กลุ่มบุคคลที่ใช้จ่ายเงินจากงบประมาณเดียวกัน แม้จะอาศัยอยู่ต่างสถานที่กัน

3. ด้านสังคมศาสตร์ ครอบครัวหมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมเคหะสถานหรือบ้านเดียวกันมีปฏิสัมพันธ์ สนใจต่อทุกข์ซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน มีความรักความปรารถนาดีต่อกัน โดยไม่จำเป็นต้องสืบสายโลหิตเดียวกัน

4. ทางกฎหมาย หรือนิติศาสตร์ ครอบครัวหมายถึง ครอบครัวที่ชายหญิงจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมถึงบุตรและบุตรบุญธรรม กฎหมายยังได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบิดามารดา สามี ภรรยา และบุตรที่มีต่อกัน และกำหนดสิทธิในการรับมรดกตามกฎหมาย

สรุปได้ว่าครอบครัวจะมีลักษณะ ดังนี้

•ประกอบด้วยคนมากกว่า 1 คนขึ้นไป ที่มีความผูกพันกันสัมพันธ์กันทางสายโลหิตหรือกฎหมาย

•ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆในสังคม

•สมาชิกในครอบครัวจะมีบทบาทตามที่สังคมให้ความหมาย เช่น บิดา มารดา บุตร เป็นต้น

ความสำคัญของครอบครัว

ครอบครัวเป็นการรวมตัวของบุคคลที่มีความรัก ความผูกพันกัน มีปฏิสัมพันธ์กันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่เล็กที่สุดแต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยสังคมแรกที่หล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัวให้การเลี้ยงดูอบรมสั่ง

สอน ครอบครัวเป็นแหล่งผลิตคนเข้าสู่สังคม สังคมจะดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมสั่งสอน หล่อหลอมพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความรู้สึก เรียกโดยรวมว่า ช่วยหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ สร้างและพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในสังคม

สังคมไทยในอดีต สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวจะมีความใกล้ชิดสนิทสนมมีความผูกพัน มีสัมพันธ์ภาพแน่นแฟ้น มีความเคารพนับถือ ให้ความช่วยเหลือ ดูแลกันอย่างทั่วถึง มีการติดต่อไปมาหาสู่หมั่นญาติพี่น้อง สม่่าเสมอ ครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย (Extended Family) คือเป็นครอบครัวใหญ่ที่ประกอบไปด้วยญาติพี่น้องของสามีหรือภรรยา เช่น พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น อยู่ร่วมในครอบครัวด้วย

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงในสังคมส่งผลให้สภาพครอบครัวไทยในอดีตเปลี่ยนแปลงไป เช่นเดียวกัน กล่าวคือครอบครัวปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) จะมีเฉพาะสามี ภรรยา บุตร และอาจมีผู้ช่วยทำงานบ้าน พ่อแม่ลูก ไม่ค่อยมีความใกล้ชิดกันมากนัก เพราะ

จะต้องออกไปหารายได้นอกบ้าน มาช่วยจน
เจ็อครอบครัว ลูกต้องจ้างคนอื่นเลี้ยง หรือให้
ญาติดูแล หรือต้องฝากเข้าโรงเรียนก่อนวัย
เรียน การไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องน้อยลง

ความผูกพัน ความเอาใจใส่ซึ่งกันและ
ภายในครอบครัวลดลง สิ่งแวดล้อมภายนอก
คือ “กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญมากกว่า
ครอบครัว” ถ้าได้ไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่ไม่ดีเป็น
คนเลวร้าย ปัญหาอื่นๆ อาจตามมา เช่น ติด
การพนัน ยาเสพติด

ช่องโหว่ สำส่อนทางเพศ ก่ออาชญากรรม เป็น
ต้น

สภาพที่เกิดขึ้นเช่นนี้สะท้อนให้เห็น
ถึง “ความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว” ซึ่ง
สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ ความแตกแยก
ของพ่อแม่ในการครองชีวิตคู่ความไม่สนใจ ใส่
ใจดูแลลูก การทุ่มเทให้กับการทำมาหากิน
หรือสิ่งอื่นๆ มากกว่าลูก

ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เด็กในครอบครัวรู้สึกขาด
ความมั่นคง ขาดความรักความอบอุ่นและขาด
รูปแบบที่เหมาะสมที่จะยึดเป็นแนวทางได้ ทำ
ให้เด็กมีโอกาสง่ายต่อการเดิน “หลงทางชีวิต”
ครอบครัวจึงเป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุดใน
การสร้างรากฐานอนาคตให้กับมวลสมาชิก ซึ่ง

สมาชิกของครอบครัวจะมาป็นสมาชิกของ
สังคมต่อไป

หน้าที่ของครอบครัว

1. ตอบสนองความต้องการด้านร่างกาย
โดยจัดหาสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น
อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า เป็นต้น รวมทั้ง
การดูแลสุขภาพเมื่อจำเป็น

2. ตอบสนองความต้องการด้าน
อารมณ์ โดยการให้ความรักความเอาใจใส่
ให้แก่สมาชิกในครอบครัว ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้
จะทำให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่นใจ มั่นใจ มีคุณค่า
ในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีบุคลิกภาพมั่นคง
เนื่องจากได้รับความรักความอบอุ่นตอบสนอง
ความต้องการด้านจิตใจและอารมณ์อย่าง
เหมาะสม

3. เลี้ยงดู อบรมสมาชิก ให้สามารถเป็น
สมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมเป็นคนดีของ
สังคม โดยการอบรมสั่งสอนให้คำแนะนำดูแล
ความประพฤติของสมาชิก เพื่อนำความรู้ทักษะ
ที่ได้รับไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบ
อาชีพในอนาคต

4. สืบเชื้อสายหรือการผลิตสมาชิกใหม่
เป็นผู้สืบสกุลให้แก่สังคม โดยการทำงาน มี
บุตรหรือรับบุตรบุญธรรม ครอบครัวมีบทบาท
สร้างสมาชิกใหม่ที่มีคุณภาพสู่สังคม

5. สร้างฐานะทางเศรษฐกิจและ
สถานภาพของสังคม โดยการเตรียมสมาชิกที่
อยู่ในวัยอันสมควรได้เข้าสังคม และสนับสนุน
ให้สมาชิกของครอบครัวมีเกียรติเป็นที่ยอมรับ
ของสังคม โดยมีผู้นำครอบครัวที่ต้องเป็น
แบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพสุจริตและ
รู้จักเก็บออมเงิน เพื่อให้มีฐานะมั่นคงอยู่อย่างมี
ความสุข มีสภาพทางสังคมที่ดี

บทบาท หน้าที่ของสถาบันครอบครัวที่มีต่อ สมาชิกในครอบครัว

1. บทบาท หน้าที่ในการกำหนดสิทธิ
ของบุคคล ชายหรือหญิง เมื่อแต่งงานอยู่กิน
ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ทั้งสองสามี ภรรยา
ย่อมต้องมีสิทธิตามกฎหมาย มีกรรมสิทธิ์เป็น
เจ้าของซึ่งกันและกัน ผู้อื่นไม่สามารถละเมิด
สิทธิอันชอบธรรมลักษณะนี้ได้ สิทธิตาม
กฎหมายนี้เป็นที่ยอมรับทั้งในกฎหมายและ
จารีตประเพณี

2. บทบาท หน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่สมาชิกภายในครอบครัว การที่ชายและหญิงแต่งงานกันตามกฎหมาย ย่อมต้องอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว มีความรัก ความผูกพันซึ่งกันและกัน ฉันทามีภรรยา เมื่อมีบุตรเกิดขึ้นมา บุตรนั้นย่อมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนทั้งสองครองรักร่วมกันตลอดไป หน้าที่ของสามีย่อมต้องปฏิบัติให้เหมาะสมกับการเป็นพ่อบ้านที่ดี ประกอบสัมมาอาชีพ เลี้ยงดูครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะภาพ ภรรยาก็ต้องมีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่สามีและบุตร เป็นแม่บ้านที่ดี รักและเทิดทูนสามี ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ข้อสำคัญอย่างยิ่งก็คือสามีภรรยาจะต้องมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรที่เกิดมาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้บุตรของตนเติบโตขึ้นมาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

3. บทบาท หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอน สมาชิกที่เกิดใหม่ในครอบครัว และถ่ายทอดความรู้และเป็นธุระจัดหาที่เล่าเรียนให้แก่บุตร ตลอดจนการกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้บุตรเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี

ของสังคม และนำความรู้ ความสามารถ จรรยาของสังคมให้พัฒนาสืบต่อไป

4. หน้าที่ในการกำหนดสถานะทางสังคมให้แก่บุตร เมื่อบุตรเกิดมาในครอบครัว สถานภาพเบื้องต้น ได้แก่ การกำหนดเชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น อีกทั้งสถาบันครอบครัวยังมีหน้าที่ในการกำหนดสถานะภาพแห่งการเป็นบุตรสมาชิกเกิดมาด้วยทั้งนี้ย่อมมีผลตามกฎหมายในการสืบต่อการเป็นทายาทของบิดามารดา เกี่ยวกับมรดก ซึ่งพึงมีพึงได้ในอนาคต บทบาทหน้าที่ของพ่อและแม่ที่มีต่อครอบครัว

1. ให้ความคุ้มครอง และปกป้องครอบครัว โดยธรรมชาติผู้ชายถูกสร้างมาให้เข้มแข็งทางด้านร่างกายมากกว่าผู้หญิงอยู่แล้ว พ่อบ้านจึงต้องทำหน้าที่เป็นเสาเอกที่ค้ำชูบ้านให้เกิดความมั่นคง และเป็นโครงบ้านที่มีความแข็งแรง ทนต่อลมฟ้าอากาศที่มากกระทบครอบครัวที่มีพ่อบ้านเข้มแข็งจึงมีความมั่นคงปลอดภัยจากอันตรายภายนอก

2. ให้การค้ำจุนเกื้อหนุนเศรษฐกิจ โดยทั่วไปแล้วรายได้หลักของครอบครัวมักมาจากพ่อบ้าน แม้ว่าบางครอบครัวแม่บ้านจะมี

รายได้มากกว่า แต่ก็ไม่ควรเป็นข้ออ้างให้พ่อบ้านไม่ต้องค้ำจุนครอบครัว เพราะหน้าที่ในด้านนี้จะช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวพ่อบ้านเอง และสร้างทัศนคติที่ดีของคนในครอบครัวต่อพ่อบ้าน

3. เป็นที่พึ่ง ที่ปรึกษาในยามต้องการ พ่อบ้านควรให้ความช่วยเหลือคนในครอบครัว ในกิจการต่างๆ ที่มีความจำเป็น เช่น การไปรับไปส่ง การพาไปหาหมอเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย ให้ความสนใจฟังทุกข์สุขต่างๆ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ฯลฯ

4. ให้ความรักความอบอุ่นแก่ครอบครัว พ่อบ้านควรดูแลเอาใจใส่บุคคลในครอบครัว ด้วยความรักและความเอื้ออาทร มีความจริงใจ และความเสียสละ สามารถร่วมทุกข์ร่วมสุขได้ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม สามารถตอบสนองความต้องการคนในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม ตลอดไปจนถึงการมีเพศสัมพันธ์กับแม่บ้านในระดับที่เหมาะสมบนรากฐานของความรัก

5. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก พ่อบ้านที่ดีย่อมสร้างศรัทธาให้แก่ลูก ทำให้เกิดการ

เลียนแบบและรับเอาค่านิยมที่ดี ตลอดจนคุณธรรมต่างๆ ไว้ในบุคลิกภาพ เป็นรากฐานของพัฒนาการที่ดีตั้งแต่ต้น ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้ มีเจตคติที่ดีต่อชีวิตและมองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงในจิตใจ ไม่หวั่นไหวเมื่อมีเหตุการณ์มากระทบ เป็นการสร้างพื้นฐานของสุขภาพจิตที่ดีตั้งแต่ วัยเด็ก

6. ให้เกียรติและเคารพในสิทธิของคนในครอบครัว พ่อบ้านควรให้เกียรติและยกย่องแม่บ้านทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ทำในสิ่งที่เป็นการทรยศศดโกง การไปในงานสังคมหรือเที่ยวเตร่ก็ควรให้เกียรติแม่บ้านในการเลือกที่จะไปด้วยไม่บีบบังคับให้คนในครอบครัวต้องทำตามใจตนโดยที่เขาไม่ต้องการ ให้สิทธิเสรีภาพในการตัดสินใจและเลือกทางเดินชีวิตในแนวที่เห็นว่าเหมาะสมกับเขา หากไม่เห็นด้วยก็ควรชี้แจงแสดงเหตุผลเพื่อให้เขาค่อยตาม

บทบาทหน้าที่ของแม่ต่อครอบครัว

1. แม่คือ ผู้สร้าง การมีส่วนร่วมในครอบครัว ครอบครัวจะอยู่เย็นเป็นสุข ถ้าทุก

คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว พ่อมีใช้บุคคลที่ดเว้นจากงานบ้าน เป็นบุคคลพิเศษ การกระทำเช่นนี้เป็นการทอดทิ้งสมาชิกครอบครัวคนสำคัญไป ในอดีตกาลงานบ้านส่วนใหญ่ตกเป็นหน้าที่ของผู้เป็นแม่บ้านแต่เพียงผู้เดียว บางบ้านอาจมีลูกจ้างช่วยแบ่งเบาภาระ เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป แม่บ้านเริ่มออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น และลูกจ้างทำงานบ้านเริ่มหายาก งานบ้านจึงเป็นภาระที่คนในครอบครัวทุกคนต้องมีส่วนร่วมช่วยกัน และไม่ถือเป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะอาจเรียกได้ว่าหมดยุคที่จะมาถือว่างานบ้านเป็นงานผู้หญิง งานอาชีพเป็นงานผู้ชายอีกต่อไป จริงๆ แล้ว ไม่ว่าจะเป็งานซักผ้า รีดผ้า กวาดบ้าน ถูบ้าน ทำกับข้าว เลี้ยงลูก ทุกคนควรมีส่วนทำ ได้ทั้งนั้น ในครอบครัวที่ดีสมาชิกทุกคนควรช่วยกันทำโดยไม่ต้องการเกี่ยงกันว่าใครทำมากทำน้อย แต่เมื่อใครว่างก็ช่วยกันทำ ทำด้วยความปรารถนาดีที่จะให้คนที่ตนรักไม่ต้องรับภาระมากเกินไป เช่น พ่อบ้านช่วย เลี้ยงลูก ซักผ้า เพราะไม่อยากให้แม่ลำบาก ลูกทำงานบ้านเพราะไม่อยากให้พ่อแม่เหน็ดเหนื่อย เช่นนี้จึงจะเป็นความรักความเห็นใจกันอย่างแท้จริง

2. แม่คือผู้ป้องกันความแตกแยกของครอบครัว ความสุขของครอบครัวเกิดจากแม่เป็นผู้รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบาไม่เอาแต่ใจของตนเอง แก้ปัญหาครอบครัวด้วยเหตุด้วยผล มีสติที่จะกระทำด้วยความรู้สึกถึงความเป็นสุขของครอบครัวเป็นหลัก แม่ต้องเป็นกาวใจป้องกันการแตกแยกในครอบครัว แม่ไม่ควรเอาแต่ใจตัวเอง กระทำตนเป็นคนน่าเบื่อ ทำให้บ้านมีแต่ความหวาดระแวง การทะเลาะเบาะแว้ง ความไม่เข้าใจเกิดขึ้นในทันที

3. แม่คือผู้สร้างสานความผูกพันของครอบครัว ในครอบครัวมิได้มีเฉพาะแต่พ่อแม่และลูก แต่ถ้าหมายถึงญาติของแต่ละฝ่ายด้วย แม่ต้องอดทนและปรับตัวให้เข้ากับญาติของฝ่ายพ่อเพื่อแสดงความเป็นตัวอย่างของการอยู่ร่วมกันแก่ลูก อีกทั้งสร้างความสบายใจให้กับพ่อ ผู้ที่เป็นแม่จะต้องใจกว้าง ไม่สร้างความหงุดหงิดในครอบครัวจากการมีปัญหาเกี่ยวกับญาติฝ่ายพ่อ ซึ่งผลเสียจะมากกว่าผลดี ให้คิดเสียว่าพ่อแม่ใครๆ ก็รัก การดูถูกกันการเกลียดกันรังแต่จะเกิดผลเสีย